

ΣΟΦΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΑΓΑΠΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΡΧΕΤΥΠΟ

ΣΟΦΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Δήμητρα Νικολαΐδου

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Άλκηστη Κελεσίδη

ΕΞΩΦΥΛΛΟ & ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Δημήτρης Μίλησης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Στέφανος Ελμάζης

© Για την ελληνική γλώσσα Εκδόσεις ΑΡΧΕΤΥΠΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΕΤΥΠΟ

Χρυσοστόμου Σμύρνης 8

54622 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310 429200, Fax. 2310 429205

www.archetypo.com.gr

email: info@archetypo.com.gr

Σύμφωνα με το νόμο 2121/1993 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου και η εν γένει εκμετάλλευση μέρους ή συνόλου του έργου με οιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ISBN: 978-960-421-238-5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ηρώ και Λέανδρος	10
Ηχώ και Νάρκισσος	12
Άκισ και Γαλάτεια	14
Αλκυόνη και Κύπρος	18
Ποσειδώνας και Αμφιτρίτη	21
Πύραμος και Θίσβη	24
Άδμης και Άλκηστη	26
Βαυκίδα και Φιλήμονας	31
Έρωτας και Ψυχή	35

ΑΦΡΙΚΗ

Η Ανυπάκουη Κόρη και το Κρανίο	42
Η Γυναίκα Βροχή και ο Άντρας Φλόγα	46
Η Γενναϊόδωρη Σελήνη	51
Η Πριγκίπισσα που δεν Μιλούσε	55

ΙΝΔΙΑΝΟΙ

Το Φλόουτο του Έρωτα	58
Η Κόρη των Αστεριών	61
Η Πρώτη Φλογέρα	67
Το Αστέρι της Αυγής	73

ΩΚΕΑΝΙΑ

Οι Πρώτες Γιγάντιες Πέρκες	76
Κοθυμπώντας για την Αγάπη	80

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Το Μυστικό της Ευτυχίας	85
Η Αγάπη του Δάσους	89

ΙΝΔΙΑ

Ο Ανάντα και η Κόρη της Χάρης	97
Αμικάπατι και Αμαράβατι	102
Η Αλχημεία της Γης	105

ΚΙΝΑ

Οι Εραστές που έγιναν Πεταλούδες	110
Η Ιστορία του Νι Λανγκ και της Ζου Να	115
Το Άνθος του Λωτού και ο Δράκος Βασιλιάς	120

ΙΑΠΩΝΙΑ

Το Πνεύμα της Ιτιάς	125
---------------------------	-----

Η Πυγολαμπίδα	130
Η Πριγκίπισσα της Παιώνιας	132
Η Πεταλούδα της Αγάπης	139
Η Κυρά του Χιονιού	144

ΣΟΥΜΕΡΙΑ

Ιστάρ και Ταμούζ	149
------------------------	-----

ΣΟΥΦΙ

Ο Σπουργίτης και η Ανδόνα	153
Ο Νασρεντίν και η Χήρα	156
Ο Έμπορος με τις Τέσσερις Γυναίκες	158

ΚΟΥΡΔΙΣΤΑΝ

Σιρίν και Φαράντ	160
------------------------	-----

ΜΟΓΓΟΛΙΑ

Σελίμ και Αναρκάλη	164
--------------------------	-----

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Λείλα και Μεζνούν	166
-------------------------	-----

ΑΛΒΑΝΙΑ

Το Αγόρι και η Γήινη Ομορφιά	175
------------------------------------	-----

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ραπουνζέλη	182
------------------	-----

ΚΡΟΑΤΙΑ

Το Μαγεμένος Δάσος	187
--------------------------	-----

ΓΑΛΛΙΑ

Τριστάνος και Ιζόλδη	195
Ελιοΐζ και Αβεθάρδος	199

ΑΓΓΛΙΑ

Ιλθέιν και Λάνσελοτ	202
---------------------------	-----

ΟΥΑΛΙΑ

Η θεά Ριάνον	208
--------------------	-----

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Ντίαρμιντ και Γκρόνια	213
Μίντερ και Έιντιν	221
Το τραγούδι του Γκαϊντιέρη	226

Πρόλογος

Λένε πως υπάρχει μεγάλη σοφία στον έρωτα. Παράξενο. Αν ρωτήσετε τη γνώμη μου, δεν υπάρχει τίποτα πιο παρανοϊκό, πιο απερίσκεπτο, πιο χαζό από το να ερωτεύεσαι. Κι όμως οι παραδόσεις επιμένουν. Ο Χριστιανισμός τοποθετεί τον Αδάμ και την Εύα στο επίκεντρο της δημιουργίας του κόσμου. Ο Βουδισμός και ο Ινδουισμός απεικονίζουν όντα ενωμένα σε αιώνιες αγκαλιές. Οι Σούφι του Ισλάμ γράφουν για τον Αγαπημένο. Οι Ισπανοί μυστικιστές του 16ου αιώνα χρησιμοποιούν γλώσσα ερωτική για να απευθυνθούνε στον ουρανό.

Άλλη αγάπη αυτή, θα πείτε. Συμβολική, ανώτερη. Καμιά σχέση με τους εγωισμούς και τα πάθη μας .

Ίσως να είναι έτσι, αλλά στο τέλος της ημέρας οι περισσότεροι από εμάς θα γευτούμε άλλους έρωτες. Αυτούς τους ταπεινούς, με τους καυγάδες, τους εγωισμούς και τις ζήλιες. Αυτές τις πολύχρωμες πρώτες στιγμές που ο κόσμος μεταμορφώνεται και όλα ξαφνικά βγάζουν νόημα, επειδή αγάπησες

και πλέον, όλα σου είναι δυνατά. Κι εκείνες τις άλλες που τα πάντα πήγαν στραβά κι έχει μαυρίσει ο κόσμος σου. Και στο ενδιάμεσο, ένα τεράστιο φάσμα από στιγμές, από τις πιο βαρετές ως τις πιο ενθουσιώδεις.

Αν βέβαια ισχύει εκείνο το «Όπως επάνω έτσι και κάτω» του Ερμή του Τρισμέγιστου, κάπου μέσα σε όλα αυτά υπάρχουν οι απόηχοι εκείνης της άλλης αγάπης. Όμως προσωπικά, ποτέ μου δεν κατάφερα να κάνω το άλμα από το ένα είδος έρωτα στο άλλο. Κάποιοι το έκαναν, κάποιοι πιο σοφοί. Ο Τζελαλεντίν Ρουμί, η Τερέζα της Άβιλα, ο Ερωτευμένος Δαλάι Λάμα. Άγιοι όλοι τους φυσικά – ίσως μόνο ένας άγιος μπορεί να κρατήσει αρκετή καθαρότητα μέσα στην παράνοια της επιθυμίας για να περάσει από το ένας είδος αγάπης στο άλλο.

Α, και οι παραμυθάδες. Ευτυχώς που έχουμε κι αυτούς!

Πάντα μου άρεσαν οι μικρές ερωτικές ιστορίες. Όσο δεν μπορώ να διαβάσω ερωτικό μυθιστόρημα, τόσο με γοητεύουν οι έρωτες στους μύθους. Ίσως γιατί εκεί δεν χωράνε τα πώς και τα γιατί της κάθε μέρας. Μένει μόνο το ατόφιο συναίσθημα στην καθαρή του μορφή, εκεί που χωρίς άλλες επιλογές ακολουθείς την Ευρυδίκη στον Άδη ή δαγκώνεις το ρόδι με την πικρή του φλούδα.

Οι μύθοι και τα παραμύθια, τα ψήγματα που συναντά κανείς στη λαογραφία, οι αφηγήσεις που κρύβονται στα ποιήματα – εκεί είναι που θυμάται κανείς πως ναι, ο κάθε έρωτας έχει μέσα του μια σπίθα που άναψε κάπου αλλού, κάπου μακριά.

Μας δείχνει το δρόμο για να επιστρέψουμε άραγε αυτή η σπίθα, ή είναι απλά μια υπενθύμιση όσων χάσαμε; Δεν έχει σημασία. Αυτό το αφήνω στους μυστικιστές, τους ασκητές και τους φιλόσοφους. Μια και δεν είμαι κάτι απ' τα τρία, θα βάλω μουσική και θα κάτσω να διαβάσω αυτές τις ιστορίες.

Ξέρω πως μέσα από αυτές θα σαλέψει μέσα μου μια γνώση διαφορετική, αλλά δεν θα την κυνηγήσω. Θα μείνω πολύ ήσυχη, και θα περιμένω. Κάπου μέσα μου θα αντηχήσουν άλλες νότες. Ίσως κάποτε να σταθώ τυχερή και να ξεκλέψω μια ματιά από το μέρος όπου γεννιούνται οι αφηγήσεις. Ως τότε, θα ακούω ευλαβικά τους παραμυθάδες του κόσμου...

Δήμητρα Νικολαΐδου

Η Γενναιόδωρη Σελήνη

Μια φορά κι έναν καιρό, όταν η Σελήνη, ο Ήλιος και τα Αστέρια δεν βρίσκονταν τόσο μακριά όσο σήμερα, ήταν μια γυναίκα που ζούσε ολομόναχη. Δεν είχε οικογένεια και ήταν πολύ φτωχή. Το μικροσκοπικό καλύβι της το είχε φτιάξει με φύλλα φοινικιάς.

Εκεί ζούσε για χρόνια και για να φάει μάζευε καρπούς και βολβούς. Ήταν τόσο φτωχή που δεν μπορούσε να αγοράσει τίποτα. Δεν την ένοιαζε όμως, ζούσε μια χαρά, απολάμβανε τον κόσμο και όσα είχε να της δώσει. Πάνω απ' όλα όμως αγαπούσε το φως της Σελήνης.

Εκείνο τον καιρό, η Σελήνη ήταν πάντα παχουλή και ζουμερή. Οι άνθρωποι λάτρευαν το φως της και εκθειάζαν την ομορφιά της με τραγούδια. Δεν μπορούσαν καν να φανταστούν τη ζωή τους χωρίς αυτήν. Κάποιες φορές η Σελήνη επισκεπτόταν τη Γη. Της άρεσε να παρατηρεί πώς ζούσαν οι άνθρωποι. Τους αγαπούσε όλους πολύ, αλλά περισσότερο τη γυναίκα που ζούσε στο καλύβι από φοινικόφυλλα.

Μια χρονιά, ξηρασία έπληξε τη χώρα. Τα ποτάμια στέρεψαν, τα φυτά μαράθηκαν και οι καρποί μαράζωσαν. Πολύ γρήγορα η γυναίκα άρχισε να πεινάει. Βλέποντας τη δύστυχη γυναίκα να λιμοκτονεί η Σελήνη στενοχωρήθηκε πολύ. Η γυναίκα ήταν τόσο αδύνατη που με δυσκολία έβγαινε από το καλύβι της για να βρει τροφή. Τον περισσότερο καιρό ήταν ξαπλωμένη πάνω στη λάσπη και περίμενε να πεθάνει.

Η καρδιά της Σελήνης ράγισε. Αποφάσισε τότε να θυσιάσει λίγη από τη σάρκα της για να ταΐσει τη γυναίκα. Κατέβηκε στη γη, πήγε στο καλύβι και με το που η δύστυχη γυναίκα είδε την πολυαγαπημένη της, χαμογέλασε πλατιά.

«Καλωσόρισες στο ταπεινό μου σπίτι», της είπε. «Πέρνα μέσα».

Η Σελήνη μπήκε και είπε στη γυναίκα κοιτάζοντάς την: «Κόψε λίγη από τη σάρκα μου να φας. Έχω μπόλικη, το βλέπεις κι εσύ ότι είμαι ολοστρόγγυλη και παχουλή. Δεν θα πάθω τίποτα, μην ανησυχείς».

Στην αρχή η γυναίκα δίσταζε, η Σελήνη όμως επέμεινε: «Πρέπει να φας για να ζήσεις».

Πολύ προσεκτικά η γυναίκα έκοψε μια φέτα. Μόλις την έφαγε, ένιωσε πάλι δυνατή.

«Δεν έχω λόγια για να σε ευχαριστήσω, να είσαι καλά!»

Την επόμενη μέρα, η Σελήνη επέστρεψε και πρόσφερε πάλι στη γυναίκα ένα κομμάτι από τη σάρκα της. Το ίδιο επαναλήφθηκε πολλές φορές και κάθε μέρα η Σελήνη αδυνάτιζε όλο και πιο πολύ. Όταν τελικά γύρισε στον ουρανό, δεν ήταν

τόσο φωτεινή και ζουμερή και όσοι την είδαν σκέφτηκαν ότι είναι πολύ αδύνατη, το δε φως της γινόταν όλο και πιο αχνό.

Οι άνθρωποι άρχισαν να ανησυχούν. «Γιατί η Σελήνη μας αδυνατίζει;» ψιθύριζαν μεταξύ τους. «Τι της συνέβη, γιατί άλλαξε τόσο; Κάτι πρέπει να κάνουμε!»

Έτσι, κάθε φορά που κατέβαινε στη Γη, άρχισαν να την παρακολουθούν και την είδαν που πήγε στο καλύβι. Όταν κοίταξαν μέσα και είδαν τη γυναίκα να κόβει τη σάρκα της Σελήνης, κατάλαβαν. Έτρεξαν γρήγορα να το πουν σε όλους.

Την επόμενη μέρα, όταν η Σελήνη έφτασε στο καλύβι, είδε ένα σωρό κόσμο να στέκεται απέξω. Με το που η γυναίκα βγήκε κρατώντας το μαχαίρι της, οι άνθρωποι άρχισαν να της φωνάζουν: «Άσε τη Σελήνη στην ησυχία της! Μάζεψε το μαχαίρι σου! Σταμάτα να την πληγώνεις, η Σελήνη δεν είναι δική σου, ανήκει σε όλους μας!»

Η γυναίκα τρόμαξε, το ίδιο και η Σελήνη. Δεν είχε δει ποτέ ξανά τους ανθρώπους τόσο θυμωμένους, ούτε είχε ακούσει τις φωνές τους τόσο τσιριχτές και οργισμένες. Η Σελήνη έτρεξε πίσω στον ουρανό και η γυναίκα χώθηκε μέσα στο καλύβι της.

Από τότε η Σελήνη δεν επισκέφτηκε ξανά τη Γη. Και κανένας δεν γνωρίζει τι συνέβη στη φτωχή γυναίκα που ζούσε στο καλύβι από φοινικόφυλλα, γιατί κανένας δεν προσφέρθηκε να τη βοηθήσει.

Αλλά από εκείνη τη μέρα, η Σελήνη αποφάσισε να παραμείνει στον ουρανό. Λένε πως την ημέρα κρύβεται επειδή